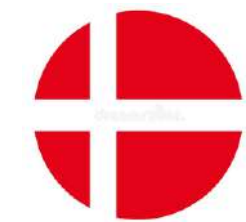

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

CRITICAL thinking against fake n**EW**s

BİRİNCİ AKTİVİTE

Eleştirel düşünmeyi 3 kelime ile tanımlayın.

1

2

3

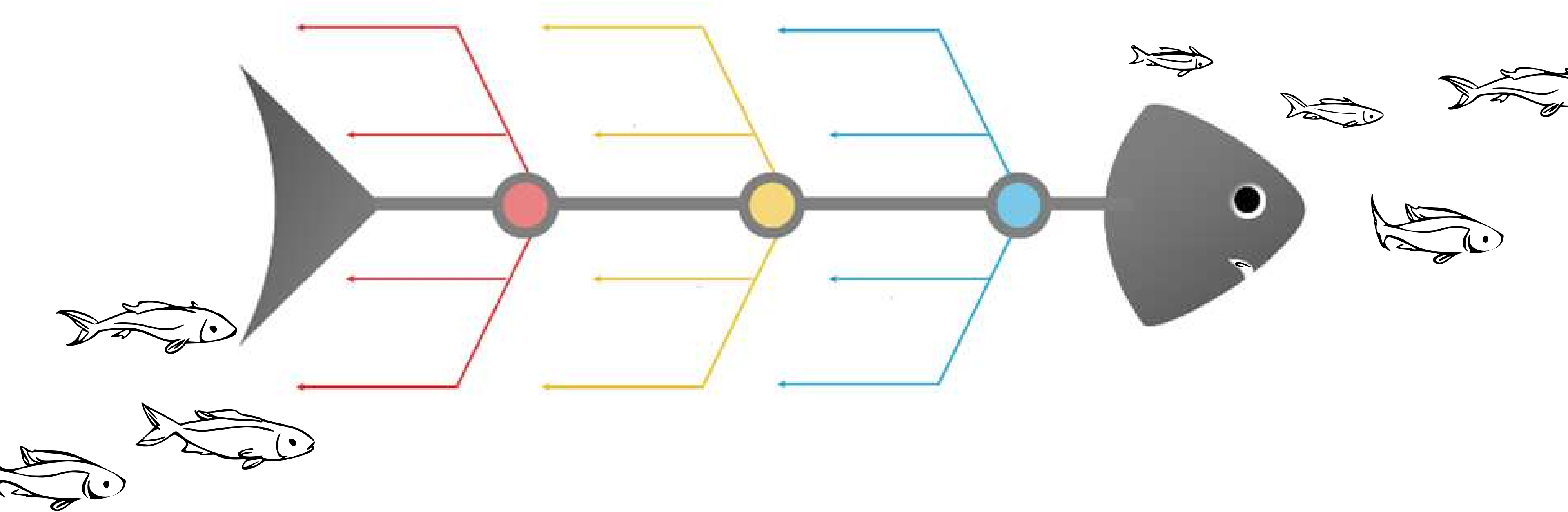

İKİNCİ AKTİVİTE

"Sahte haber" terimini **Balık Kılçığı** tekniğiyle açıklayın!

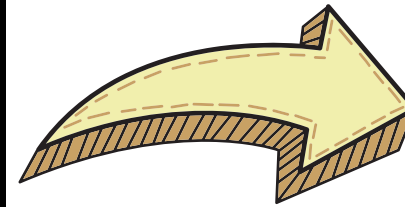
Konuyu balığın kafasına (sahte haber) yazın ve açıklamalarınızı kemiklerin üzerine yerleştirin.

ÜÇÜNCÜ AKTİVİTE

Farkındalığınızı test edin!
Beyaz takım kaç pas yapıyor?

- A) 3
- B) 4
- C) 5
- D) 6
- E) 7

Lütfen videoya tıklayın

DÖRDÜNCÜ AKTİVİTE

Ben bir gazeteciyim

Gazetecilik metinlerini ne içermesi gerektiğini bilmeden sık sık okur, dinler ve izleriz. Bazı gazetecilik formlarının cehaleti, burada yer alan bilgilerin yanlış beyan edilmesine yol açabilir. Bir gazeteci yorumu alma sürecinde olur, yazarın tavrı onu iddiası olarak değil haber olarak kabul eder.

Aşağıdaki beş kelimeyi bir kez kullanarak ve ayrıca beş temel soruyu yanıtlayarak bir hikaye yazın
(Kim? Ne? Ne Zaman? Nerede? Nasıl?)

Aşılar

Aralık

Sağlık Bakanlığı

Tedarik

İhale

BEŞİNCİ AKTİVİTE

Bu etkinlik, katılımcıya Fikirlerin Gerçeklerden nasıl ayırt edileceği konusunda rehberlik etmeyi amaçlamaktadır.

- 1. Benim annem dünyanın en iyi annesi.*
- 2. Senin dairen benimkinden bir metre daha büyük.*
- 3. Size e-posta adresini söyleyemem.*
- 4. Kafelerde müzik çok yüksek sesle çalınıyor*
- 5. Köpekler kaplumbağalardan daha iyi evcil hayvanlardır*
- 6. Amerika Birleşik Devletleri'ndeki tüm akciğer kanseri vakalarının yüzde seksen beşi sigaradan kaynaklanmaktadır.*
- 7. Dünyada iki Kore devleti vardır.*

Fikir/Gerçek

Fikir/Gerçek

Fikir/Gerçek

Fikir/Gerçek

Fikir/Gerçek

Fikir/Gerçek

Fikir/Gerçek

ALTINCI AKTİVİTE

Eleştirel okuma - Okuduğunu anlama

Bu aktivite şunları amaçlar:

- belirli bir metni algıırken konsantrasyonu artırmak
- bir metnin bilişini (anlaşılmasını) teşvik etmek

Eksik sesli
harfleri
bul!

1. "*Bnbkmmtnndkktlckdm*"

Cümle

2. "*Bzgnllklkşmlrtlvzynzlrz*".

Cümle

YEDİNCİ AKTİVİTE

MEDYA BİLGİNİZİ TEST EDİN

S1: Amerika Birleşik Devletleri'nde yapılan bir araştırmaya göre, hangi yaş grubu internetteki en sahte haberleri paylaşıyor?

A: 10-20

B: 20-35

C: 35- 50

D: 60 +

S2: Başkan Donald Trump göreve başladığından beri kaç tane asılsız iddiada bulundu? (Temmuz 2020 itibariyle)?

A: 47

B: 547

C: 2000

D: 20055

Sahte ve
Propaganda
Haberleri

YEDİNCİ AKTİVİTE

MEDYA BİLGİNİZİ TEST EDİN

S3: Dünyaca ünlü tenis yıldızı Novak Djokovic Nisan 2020'de neden tartışmalara yol açtı?

A: Bir röportaj sırasında iklim değişikliğinin varlığını reddetti.

B: Bir Facebook gönderisinde eğer uluslararası turnuvalar yeniden başlarsa, zorunlu korona virüs aşılara karşı olduğunu açıkladı.

C: 5G'nin Covid-19 pandemisine neden olduğunu tweetledi.

S4: Google, web arama sonuçlarınızı seçmek için kaç kriter kullanır?

A: 7

B: 57

C: 207

D: 2007

Sahte ve
Propaganda
Haberleri

SEKİZİNCİ AKTİVİTE

GERÇEK Mİ YOKSA SAHTE HABER Mİ?

2007 Yılında Güney Kore'de meydana gelen tsunamiden sonra bir tepenin üzerinde bir İmparatorluk Yolcu gemisi kalmıştı. Sahibi, denize geri götürmek için bir kanal kazmayı planlıyor.

A: Gerçek

B: Sahte

Sırbistan'ın Aleksinac kentinde 5G nedeniyle ağaçlar kesildi.

A: Gerçek

B: Sahte

SEKİZİNCİ AKTİVİTE

GERÇEK Mİ YOKSA SAHTE HABER Mİ?

Bu çocuk Niksic kentinde polis tarafından aşırı güç kullanımı sonucu yaralandı.

A: Gerçek

B: Sahte

Bu adam, Dünya'nın düz olduğunu kanıtlamak için kendi roketlerini kullanarak uçmaya çalışıyor.

A: Gerçek

B: Sahte

SEKİZİNCİ AKTİVİTE

GERÇEK Mİ YOKSA SAHTE HABER Mİ?

Siyah arabalar Türkmenistan'da yasaklanmıştır.

- A: Gerçek
B: Sahte

104 yaşındaki adam maratonu bitirdi.

- A: Gerçek
B: Sahte

SEKİZİNCİ AKTİVİTE

GERÇEK Mİ YOKSA SAHTE HABER Mİ?

Bahreyn emiri Hamad bin İsa El Halife'nin koruması olarak bir robotu var.

- A: Gerçek
B: Sahte

2019'da İspanya'da bir su girdabı açıldı.

- A: Gerçek
B: Sahte

SEKİZİNCİ AKTİVİTE

GERÇEK Mİ YOKSA SAHTE HABER Mİ?

19 Mart 2020 akşamı, helikopterler Kosova'daki bir korona virüs pandemisini yok etme protokolünün bir parçası olarak bölgeyi dezenfekte etti.

A: Gerçek

B: Sahte

Türkiye, Müslüman ve Boşnak nüfusunu korumak için Karadağ sınırına asker gönderiyor.

A: Gerçek

B: Sahte

DOKUZUNCU AKTİVİTE

PRATİK ETKİNLİK 'YILIN SAHTE HABERİNİ YAPALIM!'

Sosyal medyayla birlikte, güncel olaylara gerçekçi bir bakış açısı edinmemizi engelleyen viral sahte haberler giderek artıyor. Bazen sahte haberler, korku ve nefreti körükleyen veya sadece yanlış anlamaları yayarak belirli bir grubu bile hedef alır. Sahte haberlerin nasıl yapıldığını daha iyi anlamak için, bir bilgi manipülatörü gibi davranacak ve kendinize ait sahte bir haber parçası oluşturacaksınız.

İPUÇLARI

İnsanlar 'yanlış bilgi veya' sahte haberler hakkında konuştuklarında, halkı manipüle etmek ve fikirlerine dönüştürmek amacıyla bireyler, aktivistler veya siyasi yetkililer tarafından imal edilmiş, tahrif edilmiş veya çarpıtılmış ve kasıtlı olarak yayılan sahip oldukları bilgilere atıfta bulunurlar.

CRITICAL thinking
against fake **NEWS**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

DOKUZUNCU AKTİVİTE

'İyi' bir sahte haberin özellikleri:

Hassas Konu : Sahte haberler genellikle çok fazla yayılır çünkü sansasyonel, politik, duygusal, olağanüstü veya tehlikeli konularla ilgilenir. Genel olarak, sahte haberler korkularımıza ve önyargularımıza oynar. İyi

Yapılandırılmış: Bilgi yanlış olabilir, ancak bu onun iyi yapılandırılmadığı ve (yanlış) argümanlar etrafında inşa edilmediği anlamına gelmez.

İyi Başlık: Bu çok önemlidir, çünkü başlık genellikle insanların makaleyi veya gönderiyi tıklamasına veya görüntülemesine neden olan şeydir.

İyi Görseller: Doğru olup olmadıklarına bakılmaksızın, makaleler ve haberler genellikle bir resim, fotoğraf veya video eşliğinde daha ilgi çekicidir.

Paylaşım: Sahte haberlerin etkili olabilmesi için birden fazla sosyal ağda yayınlanması gerekir. (Siyasi sahte haberler için Twitter, sansasyonel sahte haberler için Facebook, sahte fotoğraflar için Instagram ve videolar vb.).

CRITICAL thinking
against fake **nEWS**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

DOKUZUNCU AKTİVİTE

SİZİN SIRANIZ!

1: Akılda kalıcı bir konu seçin

- Konu seçiminiz, gönderinizin veya makalenizin etkisi üzerinde büyük bir etkiye sahip olacaktır. Genel bir konu ile başlamak ve daha sonra daraltmak sorun değil.

Örnek: sağlık =>; tıp =>; radyasyonun insan vücudu üzerindeki etkileri

2: Dikkat çekici bir başlık bulun

- Hem ana fikri özetlemeli hem de merak uyandırmalıdır.

Örnek: 'Çin'de bir doktor hastasını gama ışınlarıyla diriltti!'

DOKUZUNCU AKTİVİTE

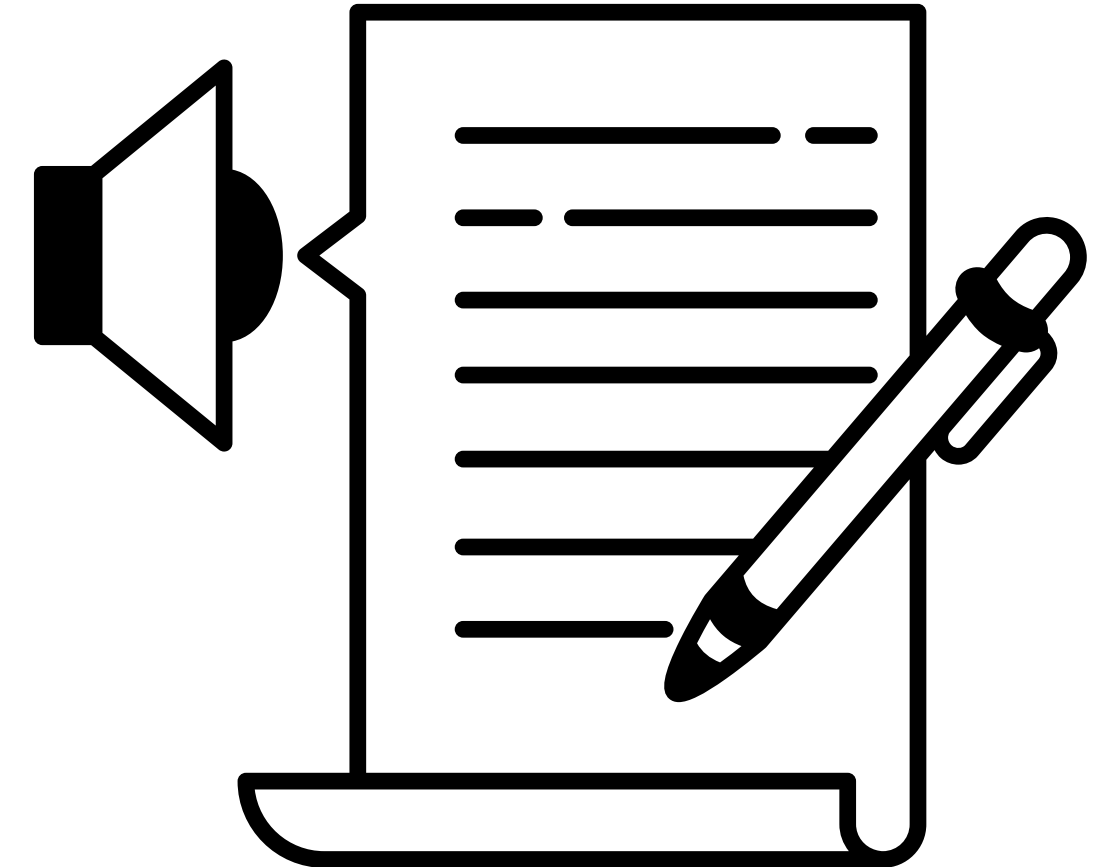
SİZİN SIRANIZ!

3: Sahte haberlerinizi desteklemek / zenginleştirmek için birkaç argüman yazın

- Argümanlarınızı yazmak, sahte haberlerinizi yazmanıza ve üretmenize yardımcı olacaktır. Bunu yapmak için, bilgi veya alıntıyı bağlam dışına çıkarmak, sahte tanık raporu oluşturmak veya gerçek olaylar veya gerçekler arasında bulunmayan bağlantılar oluşturmak gibi farklı bilgi işleme tekniklerini kullanabilirsiniz.

Örnek:

1. Gama ışınlarını tanımlayın.
2. Kalp durması olan bir hastanın kalbini yeniden başlatabilirsiniz.
3. Gama ışınları tıpta kullanılır. (radyasyon tedavisi ve radyo cerrahi)
4. Bağlamdan bir alıntı alın.
5. Çin'deki bir doktordan sahte bir ifade icat et.
6. Vb.

CRITICAL thinking
against fake **nEWS**s

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

DOKUZUNCU AKTİVİTE

SİZİN SIRANIZ!

4: Sahte haberinizi yazın

- Makaleyi yazmak için, daha önce yazdığınız argümanları geliştirmeniz gerekir. Yazım tarzına gelince, sahte haber makalenizin inandırıcı görünmesi için gazetecilik veya bilimsel makaleleri taklit etmek daha iyidir, ancak amacınızın yine de okuyucuları ikna etmek olduğunu unutmayın.

5: Bir görsel seçin

- Sahte haberlerinizin en iyi özetini veren ve hikayedeki kişileri gösteren bir resim seçmeniz gerekir.

6: Sahte haberlerinizi karşılaştırın

- Artık sahte haberiniz bittiğine göre, arkadaşlarınıza nasıl yaptığınızı gösterebilir ve sonuçlarınızı karşılaştırabilirsiniz (kimin sahte haberi en inandırıcıydı? En orijinali? En komik olanı? Vb.). Arkadaşlarınızı kandırmayı bile deneyebilirsiniz, ancak dikkatli olun, onlara bunun manipülasyon tekniklerini tanımanıza ve sahte haberleri tespit etmenize yardımcı olacak bir egzersiz olduğunu kesinlikle hatırlatmalısınız. Numaranız işe yararsa, kendinize her gün binlerce kişinin sizi sahte haberlere maruz bırakabileceğini ve bu kişilerin sizin arkadaşlarınız olmadığını hatırlatın.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

TEŞEKKÜRLER!